

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-30/21 – 1

Lieta C-30/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 19. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Amtsgericht Lennestadt (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 11. janvāris

Prasītāja:

Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG

Atbildētājs:

NW

***Amtsgericht Lennestadt* [Lennešates Pirmās instances tiesa]**

Lēmums

Lietā

Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG pret NW

Amtsgericht Lennestadt

2021. gada 11. janvārī

[..]

nolēma:

apturēt tiesvedību;

saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 1. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesvedība, ko valsts uzņēmums uzsācis pret citā dalībvalstī dzīvojošu fizisku personu, lai piedzītu sodoša rakstura nodevu par maksas ceļa neatļautu lietošanu, ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā?

Pamatojums [oriģ. 2. lpp.]

Prasītāja ir Ungārijas akciju sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir Budapeštā un kura ceļ prasību pret Vācijā dzīvojošu atbildētāju, lai piedzītu tā dēvēto alternatīvo ceļu nodevu (papildu nodeva) par maksas automaģistrāļu tīkla lietošanu Ungārijā. Prasītājas nosaukums vācu valodā ir *Nationale Mauterhebung Geschlossene Dienstleistungs AG (NMGD AG)*.

A) Juridiskais pamats/valsts tiesības

Ungārijas Ceļu satiksmes likuma 15. panta 1. punktā ir ietverts noteikums, ka ministrs ar rīkojumu var noteikt, ka piedalīšanos satiksmē ar konkrētiem transportlīdzekļiem ir jāsamaksā nodeva. 33./A panta 1. punktā ir paredzēts, ka par atsevišķā likumā noteiktu publisku lauku ceļu lietošanu konkrētu laiku ir jāsamaksā nodeva (lietošanas nodeva) un nesamaksāšanas gadījumā – papildu nodeva. Tiek norādīta atsauce uz Ungārijas Ceļu satiksmes likuma [...] fragmenta tulkojumu, kas ir pievienots lietas materiāliem.

Pamatojoties uz šo likumā noteikto pilnvarojumu, tika pieņemts Ekonomikas un satiksmes ministra Rīkojums Nr. 36/2007 (III. 26.) par automaģistrāļu, autoceļu un galveno ceļu lietošanas nodevu (turpmāk tekstā – “Ceļu nodevu rīkojums”). Lietas materiāliem ir pievienots arī šī tiesību akta tulkojums; uz to ir atsauce [..].

Par Ceļu nodevu rīkojumā noteikto nodevu samaksu ir atbildīgs reģistrētais transportlīdzekļa turētājs. Tas tieši izriet no Ungārijas Ceļu satiksmes likuma 15. panta 2. punkta.

Ceļu nodevu rīkojuma 7./A panta 7. punktā ir paredzēts, ka papildu nodevu (par to tūlīt turpmāk) iekasē prasītāja. Saskaņā ar Ceļu nodevu rīkojuma 1. pantu maksas ceļi tiek lietoti “civiltiesisko attiecību ietvaros”.

Parastās nodevas apmērs ir noteikts Ceļu nodevu rīkojuma 6. pantā. Piemēram, par parastu vieglo automašīnu saskaņā ar 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu D1

kategorijai maksājamā nodeva ir 2975,00 HUF nedēļā – Ceļu nodevu rīkojuma 6. panta 6. punkts. Tas atbilst gandrīz 10,00 EUR nodevai. **[oriģ. 3. lpp.]**

Ceļu nodevu rīkojuma 7./A panta 1. punktā ir paredzēts, ka papildu nodeva vai papildmaksa ir jāmaksā, ja mehāniskajam transportlīdzeklim pārbaudes laikā nav derīgas vinjetes.

Saskaņā ar Ceļu nodevu rīkojuma 7./A panta 10. punktu, lasot to kopā ar 1. pielikuma 1. punktu, šīs papildmaksas apmērs ir reglamentēts. Ja maksājums tiek veikts 60 dienu laikā pēc maksājuma pieprasījuma saņemšanas, papildmaksa ir 14 875,00 HUF, kas atbilst gandrīz 50,00 EUR. Ja maksājums netiek veikts 60 dienu laikā pēc maksājuma pieprasījuma saņemšanas, papildu nodeva palielinās līdz 59 500,00 HUF, kas atbilst 190,00 EUR.

B) Papildu nodevu piedziņa

Prasītāja ir norīkojusi un pilnvarojusi Ungārijas *Autobahn Inkasso GmbH* (turpmāk tekstā – “*UAI GmbH*”) ar juridisko adresi Eggenfeldenē [*Eggenfelden*] noskaidrot Vācijā reģistrētus mehāniskos transportlīdzekļus, uz kuriem attiecas papildu nodeva, vai attiecīgi to turētājus, un piedzīt alternatīvo ceļu nodevu.

UAI GmbH iegūst informāciju, balstoties uz attiecīgo transportlīdzekļu numura zīmju fotogrāfijām, kas iegūtas elektroniskā sistēmā un ļauj konstatēt iespējamās ceļu nodevas pārkāpumus saistībā ar attiecīgajiem transportlīdzekļiem. Transportlīdzekļu numura zīmes ļauj *UAI GmbH* noskaidrot to turētājus un pēc tam parasti ar pirmo brīdinājuma vēstuli prasīt samaksāt vienkāršo papildmaksu 14 875 HUF apmērā. Attiecīgā summa euro mainās atkarībā no valūtas maiņas kursa.

Papildus alternatīvajai ceļu nodevai vienlaikus tiek prasīts samaksāt arī *UAI GmbH* radušās piedziņas izmaksas. Parādniekam ir jāsamaksā arī izdevumi, kas radušies par transportlīdzekļu turētāju noskaidrošanu.

Ja pēc pirmās brīdinājuma vēstules samaksa netiek veikta, ar nākamo brīdinājuma vēstuli tiek prasīts samaksāt lielāku papildmaksu 59 500,00 HUF apmērā. Arī šajā gadījumā summa euro mainās atkarībā no valūtas maiņas kursa.

C) Strīdīgais prasījums

Atbildētājs ir transportlīdzekļa ar Vācijas valsts numura zīmi [...] turētājs. Ar šo transportlīdzekli atbildētājs 2019. gada 19. decembrī plkst. 23.24 Ungārijā katrā ziņā īslaicīgi brauca par maksas ceļu, līdz aptuveni pēc 15 līdz 20 km degvielas uzpildes stacijā viņš iegādājās elektronisku ceļu nodevas vinjeti. **[oriģ. 4. lpp.]**

Ar 2020. gada 10. marta brīdinājuma vēstuli [...] prasītājas pilnvarotā *UAI GmbH* prasīja atbildētājam samaksāt alternatīvo ceļu nodevu, pieskaitot radušos izdevumus.

Tā kā atbildētājs nereaģēja, ar nākamo 2020. gada 13. maija brīdinājuma vēstuli tika prasīts samaksāt lielāku papildmaksu 59 500,00 HUF apmērā, kas atbilst 178,89 EUR. Tika prasītas arī apstrādes un transportlīdzekļa turētāja noskaidrošanas izmaksas, kā arī paušālo izdevumu summu un PVN. Saistībā ar detalizētu informāciju tiek norādīta atsauce uz 2020. gada 10. marta un 2020. gada 13. maija brīdinājuma vēstulēm [...].

Prasītāja savā prasībā pašlaik ir norādījusi kopējo summu 260,76 EUR apmērā. Tā uzskata, ka runa ir par civiltiesisku strīdu. Tas radot iesniedzējtiesas jurisdikciju. Prasītāja uzskata, ka šajā ziņā nozīme ir attiecīgās valsts tiesību normām, ar kurām prasītājai organizācijai tiek piešķirtas tiesības un tiek pamatots tās prasījums. Tāpēc saskaņā ar Ungārijas Ceļu nodevu rīkojuma 1. pantu esot jāuzskata, ka pastāv civiltiesiskas attiecības. Turklāt tas izrietot arī no tā, ka attiecībām starp prasītāju organizāciju – prasītāju – un ceļu satiksmes dalībnieku ir civiltiesiska uzbūve. Līdz ar vinjetes pirkumu tiekot noslēgts savstarpējs līgums, ar kuru ceļu satiksmes dalībnieks iegūst tiesības uz laiku lietot ceļu ar konkrētu transportlīdzekli. Prasītāja arī nepieņemot lēmumus, bet savu prasījumu izsaka vienkāršā brīdinājuma vēstulē. Katrā ziņā esot nepieciešama civiltiesiska izpilde.

Atbildētājs iebilst pret prasību, norādot, ka viņš ir iegādājies vinjeti. Turklāt viņš pauž šaubas par tiesas jurisdikciju un *ordre public* pārkāpumu.

D) Iesniedzējtiesas jautājumi

Pārbaudot savu jurisdikciju, iesniedzējtiesai ir jālemj, vai starptautiskā jurisdikcija ir jānosaka saskaņā ar regulu (*Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās [oriģ. 5. lpp.] (pārstrādāta versija), Briseles Ia regula*). Šajā ziņā iesniedzējtiesai ir nopietnas šaubas par to, vai šī lieta ir civillietas regulas 1. panta izpratnē vai arī drīzāk nav publisko tiesību strīds, kuram regula nav piemērojama. Šajā saistībā iesniedzējtiesa uzskata, ka atbilde uz šo jautājumu nav jāsniedz saskaņā ar valsts tiesībām, kā to apgalvo prasītāja, bet drīzāk ir nepieciešama autonoma interpretācija. Civillietas un komerclietas jēdziens ir jāinterpretē, ņemot vērā regulas mērķus un sistēmu, kā arī vispārējos tiesību principus, kas izriet no visām valstu tiesību sistēmām (*Tiesas spriedums, 1976. gada 14. oktobris, LTU Luftransportunternehmen GmbH & Co. KG/Eurocontrol, 29/76, ECLI:EU:C:1976:137; Tiesas spriedums, 2015. gada 11. jūnijs, Fahnenbrock u.c., C-226/13, C-245/13 un C-247/13, EU:C:2015:383, 35. punkts*).

Arī ar ceļu satiksmi plašākajā nozīmē saistītā tiesvedībā Eiropas Savienības Tiesa jau ir nospriedusi, ka piespiedu izpildes procedūra, ko vietējai pārvaldes iestādei piederība ir uzsākusi pret citā dalībvalstī dzīvojošu fizisko personu, lai

pedzītu nesamaksātu parādu par tādas publiskas autostāvvietas izmantošanu, kuras pārvaldīšanu minētā pārvaldes iestāde ir uzticējusi šai sabiedrībai, kuram nav nekāda sodoša rakstura, bet kas ir vienīgi atlīdzība par sniegto pakalpojumu, ietilpst regulas piemērošanas jomā (*Tiesas spriedums, 2017. gada 9. marts, Pula Parking d.o.o./Tederahn, C-551/15, ECLI:EU:C:2017:193*).

Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka iepriekš minētais spriedums nav attiecināms uz šo lietu. Situācijā, kas bija 2017. gada 9. marta sprieduma pamatā, satiksmes dalībniekam tika izsniegta autostāvvietas biļete (*Tiesas 2017. gada 9. marta sprieduma 16. punkts*). Šī lieta būtu līdzīga, ja atbildētājs būtu iegādājies vinjeti, neskarot jautājumu, vai tādējādi faktiski būtu ticis noslēgts civiltiesisks līgums vai arī drīzāk nav runas par publisko tiesību nodevu par valsts pakalpojumu, vēl jo vairāk tādēļ, ka attiecīgais valsts tiesiskais regulējums (arī) ietilpst Direktīvas 1992/62/EK un Direktīvas 2006/38/EK piemērošanas jomā. **[oriģ. 6. lpp.]**

Tomēr šajā lietā atbildētājs tieši vispirms nav iegādājies vinjeti, tāpēc prasītāja prasa samaksāt nodevu, kas pievienoto Ungārijas tiesību aktu tekstu vācu valodas tulkojumā tiek dēvēta par “papildu nodevu” vai “papildmaksu”, faktiskās ceļu lietošanas nodevas vietā (nevis, piemēram, papildus tai; skat. 2020. gada 10. marta un 2020. gada 13. maija samaksas pieprasījumus [...]). Šajā gadījumā iesniedzējtiesas skatījumā runa ir par vienpusēji ar publisko tiesību normu noteiktu sodoša rakstura nodevu, kas nav tikai atlīdzība par sniegtu pakalpojumu (*atšķirībā no Tiesas 2017. gada 9. marta sprieduma, skat. tā 36. punktu*). Tāpēc iesniedzējtiesas skatījumā pastāv nopietnas norādes, kas ļauj uzskatīt, ka šīs sodoša rakstura nodevas noteikšana un piedziņa ir publiskās varas akts, kā rezultātā regulas normas šajā lietā nav piemērojamas.